

7/49 229
24 Ekim 2014

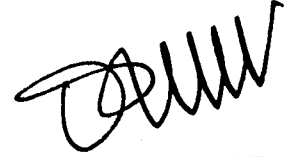
Sayı : 64272063-610 - 2980
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-49229)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 13.08.2014 tarih ve 43452547-120.00-191170 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın tarafıma tevcih ettiği 7/49229 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49229)**

Sorular 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11:

- Türkiye Cumhuriyeti Devleti, Irak Kürt Bölgesel Yönetimi (IKBY) ile enerji, petrol alanında hangi anlaşma, sözleşmeleri imzalamıştır, yürürlüğe konuldular mı, her birisinin içerikleri nedir, anlaşma-sözleşmeler kapsamında hangi iş ve eylemler bugüne kadar yapılmıştır ve bunların ekonomik büyüklükleri kaç TL'dir, Türkiye'ye toplam ne kadarlık ödeme yapılmıştır?
- Wall Street Journal'de yayınlanan makalede sözü edildiği biçimiyle (www.wsj.com.tr/article/SB10001424052702304058404580044583953952258.html?dsk=y&mg=reno-tr) Ceyhan'da IKBY'ye ait 1.048.000 ton ham petrolün United Leadership adlı tankere yüklendiği ve tankerin 22 Mayıs 2014'te ayrıldığı bilgisi doğru mudur? Bakanlık kayıtlarınıza göre bu yükün sahibi ve satıcısı-alıcısı kimlerdir?
- Irak Merkezi Hükümeti'nin ABD nezdinde devreye girerek bu satışı engellemek istemesi üzerine United Leadership'in Akdeniz'de iki hafta boyunca gezdikten sonra 3 Haziran'da Fas'ın Muhammediye Limanı'na ulaşarak yükünü buraya boşaltmak istediği, ancak bir ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilisinin Fas'ı arayarak buna izin vermenin ciddi yasal yükümlülükler doğuracağı uyarısında bulunması üzerine limandan ayrılan geminin Fas kıyılarında yüküyle birlikte demirleyerek halen beklediği bilgisi doğru mudur?
- Haziran'dan bu yana birer milyon varil IKBY ham petrolünü taşıyan 3 tankerin daha benzeri biçimde Ceyhan'dan harekete ederek Türkiye'den ayrıldığı bilgisi doğru mudur?
- Yine Ceyhan'da 9 Haziran'da benzeri biçimde ham petrolü yüklenen ikinci tanker olan United Emblem'in de Malta'ya doğru yola çıktığı, uluslararası sularda bekleyen geminin bir hafta sonra yükünü SCF Altai adlı gemiye devrettiği, böylelikle, IKBY'nin ilk petrol satışının Türkiye aracılığıyla gerçekleştirildiği doğru mudur?
- United Emblem'den IKBY petrolünü alan Altai isimli tankerin daha sonra doğuya giderek İsrail'in Aşkelon Limanı'na demirleyerek yükünü boşalttığı bilgisi doğru mudur?
- Petrolün boşaltılmasından iki gün sonra IKBY'nin Türkiye Halk Bankası hesabına 93 milyon dolar yatırılmasının gerekçesi nedir? Bu ödeme SCF Altai isimli tankerin Ceyhan'dan 9 Haziran'da hareket eden ham petrolün İsrail limanına boşaltması ile ilgili olarak yapılmadı mı?
- United Leadership Fas'ın Atlantik kıyısına yakın bir yerde halen 5 haftalık bekleyişini sürdürürken, IKBY petrolü taşıyan üçüncü tankerin Ceyhan'dan Malta'ya doğru yola çıktığı, Malta'dan Kıbrıs'a, oradan da Süveyş Kanalı'nı geçerek Sri Lanka'ya yöneldiği bilgisi doğru mudur?

Cevaplar 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 11:

Türkiye Cumhuriyeti Devleti 19 Eylül 2010 tarihli Değişiklik Anlaşması ile üzerinde değişiklik yapılan, ekleri ve müteakip protokolleriyle birlikte 27 Ağustos 1973 tarihli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Irak Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ham Petrol Boru Hattı Anlaşması" kapsamında Irak'ın her bölgesinden gelen petrolün sevkiyatını gerçekleştirmektedir.

Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı (Kerkük-Yumurtalık) üzerinden Irak'ın hangi bölgesinden gelirse gelsin Irak menşeli petrolün Ceyhan limanına sevkiyatına ilişkin faaliyetlerde ülkemiz transit ülke konumundadır. Dolayısıyla söz konusu petrolün satışı Türkiye Cumhuriyeti Devletinin müdahil olduğu bir süreç olmayıp, ülkemiz satıcı olan Irak tarafı ile alıcı özel şirketler arasındaki ticari sözleşmelerin tarafı değildir. Sevk edilen petrol Irak'ın petrolüdür ve nereye sevk edildiği, hangi ihaleyi yaptığı, hangi firmalarla anlaştığı, yüklenen gemilerin nereye yöneldiği ya da yükünü nereye boşalttığı Türkiye'nin sorumluluk alanı içerisinde yer almamaktadır.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49229)**

Irak ile ilişkilerimiz uluslararası hukuka uygun bir şekilde Irak ile imzalanmış olan anlaşmalar çerçevesinde sürdürülmekte olup ülkemiz, satış sürecine müdahil olmamaktadır.

Sorular 5, 7:

- Günlük 2,5 milyon varillik petrol ihracatıyla dünya petrol arzının yüzde 4'ünü sağlayan SOMO, halen IKBY ham petrolünü satın alanları kara listeye almakla tehdit etmekte midir?
- United Leadership yola çıktıktan bir ay sonra, 29 Haziran'da, SOMO'nun, müşterilerine ABD şirketi Core Laboratories NV'nin Hollanda merkezli birimi Saybolt International BV'yi kara listeye aldığı doğru mudur?

Cevaplar 5, 7:

Söz konusu husus, özel hukuk hükümleri çerçevesinde ve ticari kapsamda değerlendirilmesi gereken bir konu olup muhatabı Bakanlığımız değildir.

Soru 6:

Irak Hükümeti Devlet Petrol Pazarlama Organizasyonu (SOMO) ile mevcut bağlarını koparmamak için dünyanın önde gelen petrol şirketleri ve rafinerilerinin, IKBY ile ticaret konusunda çekimser davrandıkları doğru mudur? Türkiye de bu çekimserliği paylaşmakta mıdır? IKBY ile yapılan petrol ticaretinin ileride SOMO aracılığıyla Türkiye'ye ağır enerji yaptırımları uygulanması sonucunu doğurma riski var mıdır?

Cevap 6:

Irak Hükümetiyle her daim iyi ilişkilerimiz sürdürülmekte ve Irak'ın her bölgesinde projelerimiz devam etmektedir. Bu çerçevede, Bakanlığımız ilgili kuruluşlarından Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'nın Irak'ta 2 adet doğalgaz ve 2 adet petrol sahasında (Badra, Missan, Mansuriye ve Siba sahaları) çalışmaları konsorsiyum dahilinde sürmektedir. Tüm bu projeler neticesinde TPAO, Irak'taki toplam 26 milyar \$'lık yatırım tutarı olan projeler içerisinde yer almakta olup, bu miktar içerisinde TPAO'ya düşen pay 6 milyar \$'ın üzerindedir. Yine ilgili kuruluşlarımızdan Turkish Petroleum International Company (TPIC) Irak Milli Petrol Şirketi SOC ile imzaladığı anlaşma kapsamında Rumeila sahasında 45 adet kuyunun kazılmasına ilişkin büyük çaplı bir projeye imza atmıştır. Rumeila saha çalışmaları aynı zamanda hacmi itibariyle Basra bölgesindeki en büyük projedir.

Öte taraftan, Irak ile ekonomik ilişkilerimiz son derece gelişmiş olup Irak önemli bir ticaret ortağımızı oluşturmaktadır. Geçtiğimiz yıl 2012 yılına göre söz konusu ülkeye yapılan ihracatımız % 10 artış göstererek 11,9 milyar dolara ulaşmış ve Irak, ihracat yapılan ülkeler sıralamasında Almanya'dan sonra ikinci sıraya yerleşmiştir. Yine geçtiğimiz yıl söz konusu ülkeden yapılan ithalat 149 milyon dolar seviyesinde gerçekleşirken ticaret hacmimiz 12 milyar doları aşmıştır.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/49229)

Soru 12:

IKBY'nin günlük olarak Türkiye'ye 120 bin varil ham petrol mü pompalamaktadır? IKBY'nin Ceyhan'daki depolarının toplam hacmi ne kadardır?

Cevap 12:

Hâlihazırda Irak'tan ülkemize günlük yaklaşık 200.000 varil petrol pompalanmakta olup, sevk edilen petrol IKBY tarafından pompalanan Irak petrolüdür. Anlaşmalar çerçevesinde Ceyhan limanında yer alan tanklar tamamen Irak'tan gelen petrole tahsis edilmektedir. Irak'ın hangi bölgesinden gelirse gelsin sevk edilen petrol uygun olan tanklarda depolanmaktadır ve IKBY ya da Irak'ın herhangi bir bölgesi için ayrılmış özel bir depolama hacminden bahsetmek mümkün değildir. Ceyhan Limanı'nda toplam 12 adet depolama tankı bulunmakta olup, tankların her birinin kapasitesi yaklaşık 900.000 varil civarındadır.